

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-69-7858

Chișinău

11 august 2022

Ministerul Economiei
secretariat@me.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref.: scrisoarea nr. 18-23-7676 din 4 august 2022 / număr unic 559/ME/2022

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Avizul de compatibilitate elaborat în baza examinării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (stimularea comerțului electronic), inclus în pct. 2.5.2. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021 - 2022, aprobat prin HG nr. 235/2021.

Anexă: 5 file

/Semnat electronic/
Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2022.08.11 14:51:21 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

AVIZ DE COMPATIBILITATE

În baza examinării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (stimularea comerțului electronic), inclus în pct. 2.5.2. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021 - 2022, aprobat prin HG nr. 235/2021.

Prezentul Aviz de compatibilitate a fost întocmit de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (stimularea comerțului electronic) vine să modifice mai multe acte normative, în speță, Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, Codul Fiscal al R. Moldova nr. 1163/1997, Legea nr. 22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, Legea nr. 1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice, Legea nr. 284/2004 privind comerțul electronic; Legea nr. 282/2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase, Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, Codul contravențional al R. Moldova nr. 218/2008, Legea nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, Legea viei și vinului nr. 57/2006, Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, Codul Muncii al R. Moldova nr. 154/2003, Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale și Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, în vederea:

- introducerii unei noi definiții a termenului de „comerț electronic” în conținutul Legii nr. 231/2010 și, respectiv, excluderea acestei noțiuni din Legea nr. 284/2004; substituirii sintagmei „comerț electronic” în tot textul Legii nr. 284/2004 cu cea a „serviciilor societății informaționale” la forma gramaticală corespunzătoare; excluderii noțiunii de „contract electronic” și expunerii într-o nouă redacție a noțiunii de „intermediar în comerțul electronic”; instituirii procedurii de notificare a activității de comerț pentru unitățile comerciale care nu dispun de suprafață comercială datorită specificului activității; completării nomenclatorului unităților comerciale prevăzut de Legea nr. 231/2010 cu unitatea specifică de comerț electronic (*Art. I și Art. VI din proiectul național, propunerea de modificare și completare a prevederilor Legii nr. 231/2010 și Legii nr. 284/2004*);

- eliminării discriminării plăților fără numerar la stabilirea politicii de reduceri, modul oferit de plată a mărfii, stimularea implementării soluțiilor fără numerar (*Art. II din proiectul național, propunerea de completare a prevederilor Legii 845/1992*);

- clarificării regimului zilierilor în activitatea de curierat care activează în domeniul comerțului electronic și sunt responsabili pentru așa-numita „livrare la ultimul km” (last mile delivery) a mărfurilor și produselor alimentare (*Art. III din proiectul național, propunerea de modificare și completare a prevederilor Legii nr. 22/2018*);

- completării atribuțiilor Băncii Naționale a Moldovei cu una nouă ce ține de promovarea inovațiilor și transformării digitale a pieței serviciilor financiare, dar și creării condițiilor pentru instituirea unui Centru Informațional în domeniul FinTech, cu scop de ghidare a companiilor din domeniul tehnologiilor financiare în aplicarea și pregătirea pentru aplicare a legislației financiar-bancare (*Art. IV din proiectul național, propunerea de modificare și completare a prevederilor Legii nr. 548/1995*);

- definitivării modului de declarare a bunurilor introduse și scoase de pe teritoriul R. Moldova prin intermediul trimiterilor poștale internaționale sau a bagajelor neînsoțite (*Art. V din proiectul național, propunerea de modificare și completare a prevederilor Legii nr. 1569/2002*);

- uniformizării cerințelor pentru rezidenți și non-rezidenți în procesul de comerț electronic (*Art. VII din proiectul național, propunerea de modificare și completare a prevederilor Legii nr. 282/2004*);

- reglementării condițiilor privind locul de preschimbare a mărfii în cazul unităților comerciale fără suprafață comercială care desfășoară activitatea de comerț, dar și instituirii răspunderii pentru lipsa acestora (*Art. VIII - IX din proiectul național, propunerea de modificare și completare a prevederilor Legii nr. 105/2003 și Codului Contravențional nr. 218/2008*);

- asigurării implementării politicilor statului în restricționarea accesului minorilor la băuturi alcoolice (*Art. X - XI din proiectul național, propunerea de modificare și completare a prevederilor Legii nr. 1100/2000 și Legii nr. 57/2006*);

- revizuirii noțiunii de „serviciu de comunicații electronice” (*Art. XII din proiectul național, propunerea de modificare și completare a prevederilor Legii nr. 241/2007*);

- instituirii unei modalități noi de muncă flexibilă (*Art. XIII din proiectul național, propunerea de modificare și completare a prevederilor Codului Muncii nr. 154/2003*);

- instituirii normelor ce prevăd organizarea și desfășurarea adunărilor generale ale asociațiilor/membrilor consiliului, similare celor aplicabile la moment în cazul societăților pe acțiuni (*Art. XIV - XV din proiectul național, propunerea de modificare și completare a prevederilor Legii nr. 135/2007 și Legii nr. 86/2020*);

- protecției datelor cu caracter personal în procesul de activitate comercială transfrontalieră (*Art. XVI din proiectul național, propunerea de modificare și completare a prevederilor Legii nr. 133/2011*).

Cu privire la *cadrul normativ supus modificării menționăm că, unele din actele normative menționate sunt acte naționale armonizate care au asigurat transpunerea legislației UE*, după cum urmează: *Legea nr. 231/2010* transpune *Directiva 98/6/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1988 privind protecția consumatorului prin indicarea prețurilor produselor oferite consumatorilor; *Legea nr. 284/2004* transpune *Directiva 2000/31/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (directiva privind comerțul electronic); *Legea nr. 105/2003* transpune *Directiva 2005/29/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificare a Directivei 84/450/CEE a Consiliului, a Directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale neloiale”) și *Directiva 1999/44/CE* a Parlamentului European și a Consiliului

din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe¹; **Legea nr. 241/2007** transpune: *Directiva 2002/19/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora (Directiva privind accesul), *Directiva 2002/20/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea), *Directiva 2002/21/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directivă-cadru), *Directiva 2002/22/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații (directiva privind serviciul universal)², *Directiva 2002/58/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), *Directiva 2002/77/CE* a Comisiei din 16 septembrie 2002 privind concurența pe piețele de rețele și servicii de comunicații electronice, *Directiva 2009/136/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, a Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului, *Directiva 2009/140/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivelor 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, 2002/19/CE privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora și 2002/20/CE privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, precum și transpune art. 2 – 5 din *Regulamentul (UE) 2015/2120* al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 de stabilire a unor măsuri privind accesul la internetul deschis și de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații și a Regulamentului (UE) nr. 531/2012 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii.

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Politicii Europene în domeniul **comerțului cu servicii și comerțului electronic**.

Așadar, modificările inițiate prin prezentul proiect de Lege au fost examinate prin prisma prevederilor actelor UE menționate *supra*, în vederea identificării prevederilor normative armonizate supuse revizuirii, fiind constatate următoarele:

¹ *Abrogată prin Directiva (UE) 2019/771* a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri, de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivei 2009/22/CE și de abrogare a Directivei 1999/44/CE.

² *Directiva 2002/19/CE, Directiva 2002/20/CE, Directiva 2002/21/CE și Directiva 2002/22/CE abrogate prin Directiva (UE) 2018/1972* a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice (reformare).

1. Cu referire la *Legea nr. 284/2004 privind comerțul electronic*, în speță propunerea de substituire a sintagmei „comerț electronic” în tot textul legii, inclusiv titlul acesteia, cu cea a „serviciilor societății informaționale” (*Art. VII din proiectul național*), menționăm că, aceasta nu afectează compatibilitatea prevederilor naționale armonizate cu Directiva 2000/31/CE, în măsura în care termenul de „servicii a societății informaționale” reflectă serviciile prestate în cadrul comerțului electronic. Totodată, analizând bunele practici ale statelor membre ale Uniunii Europene referitoare la aspectele terminologice al transpunerii Directivei 2000/31/CE, se constată că acestea nu prevăd o abordare unitară pe acest segment: *România* - Legea 365/2022 privind comerțul electronic; *Luxemburg* - Legea 14/2000 privind comerțul electronic; *Suedia* - Legea privind comerțul electronic și alte servicii ale societății informaționale; *Lituania* - Legea nr. X-614 a Republicii Lituania privind serviciile societății informaționale; *Cipru* - Legea din 2004 privind anumite aspecte ale serviciilor societății informaționale și specialitățile și aspectele conexe ale comerțului electronic; *Danemarca* - Legea nr. 227/2002 privind serviciile societății informaționale, inclusiv anumite aspecte ale comerțului electronic.

2. Cu referire la *Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 (Art. XIII din proiectul național)* și anume propunerea ce exclude a sintagmei „(în particular, serviciile de comerț electronic)” din definiția armonizată de „serviciu de comunicații electronice”, apreciem că, aceasta nu contravine noțiunii de „servicii de comunicații electronice” din art. 231, alin. (2), lit. (a) din Acordul de Asociere RM-UE, precum și definiției statuate la art. 1, lit. (b) din Directiva (UE) 2015/1535 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale.

Adițional, remarcăm că, legislația UE în domeniul comunicațiilor electronice a fost reformată, în speță *Directivele 2002/19/CE, 2002/20/CE, 2002/21/CE și 2002/22/CE* transpuse în Legea nr. 241/2007 **au fost abrogate prin Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice**, care urmărește realizarea următoarelor obiectivele generale: promovarea conectivității și a adoptării rețelelor de foarte mare capacitate, inclusiv a rețelelor fixe, mobile și pe suport radio, pentru toți cetățenii și toate întreprinderile din UE; promovarea intereselor cetățenilor UE prin permiterea unui maximum de beneficii în termeni de posibilități de alegere, preț și calitate pe baza unei concurențe efective; menținerea securității rețelelor și serviciilor; asigurarea protecției consumatorilor prin norme specifice; abordarea nevoilor anumitor grupuri sociale, în special ale persoanelor cu dizabilități, ale vârstnicilor și ale persoanelor cu nevoi sociale speciale; facilitarea intrării pe piață și promovarea concurenței în furnizarea de rețele de telecomunicații și de facilități asociate etc. Printre elementele noi introduse de actul UE pot fi menționate introducerea unor norme consolidate privind consumatorii care au ca scop ușurarea trecerii de la un furnizor de servicii la altul și oferirea unui nivel de protecție mai ridicat, asigurarea accesului adecvat la internet de bandă largă la prețuri accesibile pentru toți consumatorii, asigurarea accesului echivalent la internet a persoanelor cu dizabilități, înființarea unui sistem de avertizare publică pentru a le transmite cetățenilor alerte pe telefonul mobil în caz de calamitate naturală sau de altă urgență majoră, obligația stabilirii unor reglementări previzibile în ceea ce privește autorizarea utilizării spectrului de frecvențe radio pentru cel puțin 20 de ani, astfel încât să fie promovate investițiile, în special în conectivitatea 5G, crearea

de noi benzi de frecvențe pentru conectivitatea 5G pentru conexiuni mai rapide la internet și o conectivitate mai bună, precum și un calendar coordonat al autorizării utilizării spectrului și un regim de reglementare mai ușor pentru instalarea de echipamente de rețele mobile mici, aplicarea principiului reglementării simetrice furnizorilor de rețele de comunicații electronice în anumite situații foarte clar stabilite, pentru a asigura concurența. În acest context, în virtutea principiului armonizării dinamice, precum și ținând cont de noul statut al Republicii Moldova de țară candidată pentru aderarea la Uniunea Europeană, urmează a fi întreprinse demersurile necesare în vederea revizuirii cadrului normativ național în domeniu pentru a asigura convergența acestuia cu cele mai recente reglementări introduse prin Codul european al comunicațiilor electronice.

Cu privire la celelalte proiecte de acte normative supuse modificării prin prezentul demers normativ, menționăm că, propunerile de modificare și completare inițiate nu au ca scop transpunerea unor prevederi ale legislației UE și nu afectează gradul de compatibilitate a dispozițiilor armonizate cu actele UE transpuse anterior.

În concluzie, apreciem că, proiectul național nu are ca scop transpunerea directă a unor prevederi din legislația UE relevantă și nu afectează gradul de compatibilitate anterior stabilit al legislației naționale, reprezentând un exercițiu de creație a unor norme cu specific național în materia comerțului cu servicii și comerțului electronic, care nu contravin normelor UE în vigoare și corespund priorităților politicilor UE în acest domeniu.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Natalia VITVIȚCHI, consultant principal

Tel: 022-250-477, 069262340

Email: natalia.vitvitchi@gov.md